

Rapport 2012:23

Stävie kyrkogård

Stävie socken, Kävlinge kommun. FU 2009

Therese Ohlsson

Rapport 2012:23

Stävie kyrkogård

Stävie socken, Kävlinge kommun. FU 2009.

Therese Ohlsson

Fornlämningsnr: 51
Stävie 15:3, Stävie socken
Kävlinge kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Erlandsrovägen 5

218 45 Vintrie

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2012 Sydsvensk Arkeologi AB

Rapport 2012:23

Omslag: Grävning för minneslund. Foto: Lars Salminen

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	6
Syfte och metod	6
Utvärdering	7
Referenser	8
Administrativa uppgifter	9

Figur 1. Stävie sockens (svartmarkerad) placering i Skåne, skala 1:1 500 000

Figur 2. Kyrkans placering i Stävie samhälle, skala 1:10 000

Sammanfattning

Med anledning av utökning av minneslund genomfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning av regionmuseet i Kristianstad vid Stävie kyrka, på uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne län (Lst dnr 431-55728-08). Exploateringsområdet berörde Stävie medeltida bytomt, kyrkogården. I samband med arbetena grävdes det också för vatten och el samt en springbrunn anlades. Dessa markarbeten skulle ha gjorts under schaktningsövervakning. Tyvärr gick den informationen inte fram hos de som skulle göra arbetet, utan de påbörjades utan att arkeolog var på plats. Schakten blev dock i viss mån besiktigade i efterhand, men då hade redan en del sträckor lagts igen. Arbetet för minneslunden skedde under övervakning av antikvarisk personal. Området är upptaget som fornlämning nr 51 i Riksantikvarieämbetets fornminnesinformationssystem (FMIS).

Antalet arkeologtimmar uppgick till 11 och personal var Lars Salminen.

Stävie bytomt ligger längs en långsmal avsatsplatå med nordväst-sydostlig orientering. Mot norr stiger det ganska kraftigt och mot söder faller det. Byn nämns i det skriftliga materialet första gången 1260 ”Staföghe” (Weeke 1884-89:168). Troligen är byn betydligt äldre. Kyrkan är från 1100-talets slut med den medeltida dopfunten bevarad. I Stävie socken har det också hittats tre silverskatter. Dessa stammar från vikingatiden och innehöll smycken och hacksilver samt ett större antal silvermynt, framför allt arabiska. Dessa spänner över tiden 811-955. Den största skatten är funnen i Ramsåkern vid 1800-talets mitt. Den innehöll 160 smycken och hacksilverbitar samt 15 mynt till en total vikt av 410 gram (Hård 1976:63ff.).

Trots att stor- och enskifte genomförts 1776 respektive 1808 finns en del gårdar kvar i byn.

Figur 3. Skånska rekognosceringskartan

Inledning

Med anledning av utökning av minneslund genomfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning av regionmuseet i Kristianstad vid Stävie kyrka, på uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne län (Lst dnr 431-55728-08). Exploateringsområdet berörde Stävie medeltida bytomt, kyrkogården. I samband med arbetena grävdes det också för vatten och el samt en springbrunn anlades. Uppdragsgivare var Lackalänga-Stävie församling.

Syfte och metod

Arbetena påbörjades utan antikvarisk personal varför alla schakt ej har kunnat dokumenteras. Djupen på schakten var ca 0,6 m och bredden ca 1 m. Den totala längden uppgick till drygt 100 m. I samband med arbetena norr om kyrkan framkom resterna efter en byggnad strax norr om kyrkogårdsmuren.

Figur 4. Planerade och genomförda arbeten vid Stävie kyrka 2009.

Utvärdering

Undersökningen fortskred under några dagar i juni 2009. Dessa schakt var drygt halvmeter djupa varför det sannolikt finns arkeologiska lämningar under dessa. Vid tidigare undersökningar inom Stävie bytomt har man konstaterat att förutsättningarna för en bevarad stratigrafi var osedvanligt goda (Salminen 2000).

Referenser

- Hårdh, B. 1976. *Wikingerzeitliche depotfunde aus Südschweden. Problem und Analysen. Katalog und Tafeln*. Acta Archaeologica Lundensia. Series in 8°N°6minore. Lund
- Salminen, L. 2000. *VA-schakt i Stävie bytomt samt fornlämning 6, 13 och 44 Stävie sn, Skåne*. Regionmuseet Kristianstad/ Landsantikvarien i Skåne. Rapport 2001:1. Kristianstad.
- Weeke C. 1884-1889. *Liber daticus Lundensis vetustior. Libri memoriales capituli Lundensis*. Köpenhamn.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	120025
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-55728-08
Datum för beslut:	2008-07-30
Projektnummer:	K12.20-258-08
Län:	Skåne
Kommun:	Kävlinge
Socken:	Stävie
Fastighet:	Stävie 15:3
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 2C6f
Fältarbetstid:	2009-06-04–2009-06-16
Antal arbetsdagar:	3
Antal arkeologtimmar:	11
Exploateringsyta:	ca 100 löpmetrar
Undersökt yta:	ca 100 löpmetrar
Platschef:	Lars Salminen
Uppdragsgivare:	Lackalänga-Stävie församling
Tidigare undersökningar:	L12.20-743-00

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2012

1. Fastigheten Kristianstad 4:4, Kristianstad stad, FU 2011, Christer Carlsson
2. Innerstaden 1:14 – Södergatan, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2011, Ingrid Gustin
3. Skanörs kyrka och kyrkogård, Skanör med Falsterbo socken, Vellinge kommun, FU 2004 och 2005, Lars Salminen & Ingrid Gustin
4. Stallbyggnad vid Ugerups säteri, Köpinge socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
5. Invändiga arbeten i Vä kyrka, Vä socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
6. Husbyggnation inom fastigheten 61:113, Gualöv socken, Bromölla kommun, SU 2011, Christer Carlsson
7. Öllsjö 67:1, Skepparslöv socken, Kristianstad kommun, AU 2011, Ylva Wickberg
8. Skanör 40:12, Vellinge kn, FU 2011, Per Sarnäs
9. Provgropar inom Kristianstad 4.4, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2011, Christer Carlsson
10. Vintrie Park – område C1. Fastighet Vintrie 20:1, Bunkeflo socken, Malmö kommun, FU 2011. Kristian Brink
11. Fastigheten Kristian IV, Rådhuset, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, SU 2011, Christer Carlsson
12. VA-ledningar i Järnvägsgatan m.fl., Ängelholm, Ängelholms kommun, FU 2011, Jan Kockum
13. Sankt Gertrud 4, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2012, Per Sarnäs
14. Kabeldragning vid Östra Centrum, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
15. Borgeby 16:8. Ny maskinhall 2011, Lomma kommun, FU&SU 2010-2011, Lars Salminen
16. Rödragning inom Kristianstad 93:1, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
17. Tygelsjö 76:1. Tygelsjö socken, Malmö kommun. FU 2011, Joakim Frejd
18. Kvarteret Minerva 24, Helsingborgs stad, Helsingborgs kommun. FU, schaktövervakning, 2012. Thomas Linderöth
19. Dösemarken – Limhamn 155:501, Malmö 126 & 129, Hyllie sn, Malmö Stad, Skåne, SU 2010. Åsa Berggren & Kristian Brink
20. Degeberga 26:3, Degeberga socken, Skåne, SU 2011. Tony Björk & Ylva Wickberg
21. Fjärrvärme i Vallgatan, Gamla Skeppsbron och Snidaregatan i Åhus, Åhus stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
22. Husie 172:123, Husie socken, Malmö kommun. SU 2011. Joakim Frejd.

